

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΕΑΒΑΑ-13, έκδοση 1η

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Συλλογή δειγμάτων ανθρώπινου σάλιου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η συλλογή δειγμάτων ανθρώπινου σάλιου είναι μια διαδικασία–προθάλαμος της ανάλυσης ουσιών (π.χ. στεροειδών ορμονών, ενζύμων και ανοσοσφαιρινών) στο σάλιο. Η διαδικασία εμπεριέχει τη δυσκολία της συλλογής του δείγματος εξαιτίας της μικρής έκκρισης σάλιου από τους σιελογόνους αδένες μερικών ατόμων.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Εξεταστής/-ρια, εξεταζόμενος/-η

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

A/α	Είδος	Λεπτομέρειες
1	Φορητό ψυγείο (για μετρήσεις πεδίου)	Μέγεθος ανάλογα με τον αριθμό των δειγμάτων
2	Παγοκύστες	Τοποθέτηση στον πυθμένα του φορητού ψυγείου και πάνω από τα δείγματα
3	Αυτόματη πιπέτα	Μέγεθος ανάλογο της ποσότητας σάλιου που επιθυμούμε να αποθηκεύσουμε
4	Βάση για φιαλίδια Eppendorf	
5	Καταψύκτης	
6	Χρονόμετρο	
7	Ανεξίτηλος μαρκαδόρος	Για τη σημείωση του κωδικού δείγματος πάνω στα φιαλίδιά του

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ

A/α	Είδος	Λεπτομέρειες
1	Ποτηράκια νερού	Για το ξέπλυμα του στόματος
2	Δροσερό νερό	Για το ξέπλυμα του στόματος
3	Δοχεία συλλογής σάλιου	Φιαλίδια Falcon χωρητικότητας 50 mL
4	Ρύγχη για αυτόματη πιπέτα	
5	Φιαλίδια eppendorf	Του 1,5 mL
6	Γάντια	Εξεταστικά, μιας χρήσης (μέγεθος ανάλογα με τον/την εξεταστή/-ρια)

ΒΗΜΑΤΑ

A/α	Τίτλος	Εκτελών/-ούσα	Ενέργειες
1	Ενημέρωση εξεταζόμενου/-ης	Εξεταστής/-ρια	Ενημερώνει τον/την εξεταζόμενο/-η να μη φάει, πει ή πλύνει δόντια τα τελευταία 30 λεπτά πριν τη δειγματοληψία.
2	Έλεγχος εξεταζόμενου/-ης	Εξεταστής/-ρια	Φροντίζει να είναι ο/η εξεταζόμενος/-η σε δροσερό μέρος και ελέγχει εάν δεν έχει φάει, πει ή πλύνει δόντια τα τελευταία 30 λεπτά πριν τη δειγματοληψία.

3	Καθαρισμός στόματος	Εξεταζόμενος/-η	Ξεπλένει το στόμα με δροσερό νερό από ένα ποτηράκι, φτύνοντάς το στη συνέχεια.
4	Αναμονή	Εξεταζόμενος/-η	Αναμένει 5 λεπτά για να απομακρυνθούν από το στόμα τα υπολείμματα νερού.
5	Συλλογή σάλιου	Εξεταστής/-ρια	Δίνει στον/στην εξεταζόμενο/-η ένα φιαλίδιο Falcon και ζητά να δώσει σάλιο φτύνοντας μέσα στο φιαλίδιο μέχρις ότου να συγκεντρωθούν 5 mL.
7	Σήμανση δείγματος	Εξεταστής/-ρια	Με μαρκαδόρο σημειώνει πάνω στο φιαλίδιο το διακριτικό του δείγματος.
8	Προσωρινή αποθήκευση δείγματος	Εξεταστής/-ρια	Εάν η δειγματοληψία πραγματοποιείται εκτός εργαστηρίου, αποθηκεύει το δείγμα σε φορητό ψυγείο που περιέχει παγοκύστες.
9	Οριστική αποθήκευση δείγματος	Εξεταστής/-ρια	Εντός 24 ωρών μεταφέρει το δείγμα στο εργαστήριο, μεταγγίζει το σάλιο σε ένα ή περισσότερα φιαλίδια Eppendorf (ανάλογα με τις προγραμματισμένες αναλύσεις) και το αποθηκεύει σε καταψύκτη (-20 °C) μέχρι την ημέρα της ανάλυσής του.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

A/α	Πρόβλημα	Αντιμετώπιση
1	Δεν εκκρίνει σάλιο ο/η εξεταζόμενος/-η	Δημιουργούμε στον/στην εξεταζόμενο/-η εικόνα κατανάλωσης ενός τροφίμου για το οποίο «του/της τρέχουν τα σάλια».

Δημιουργήθηκε από	Κωνσταντίνο Παπαδημητρίου
Ελέγχθηκε από	Βασίλη Μούγιο
Ημερομηνία	21 Σεπτεμβρίου 2018